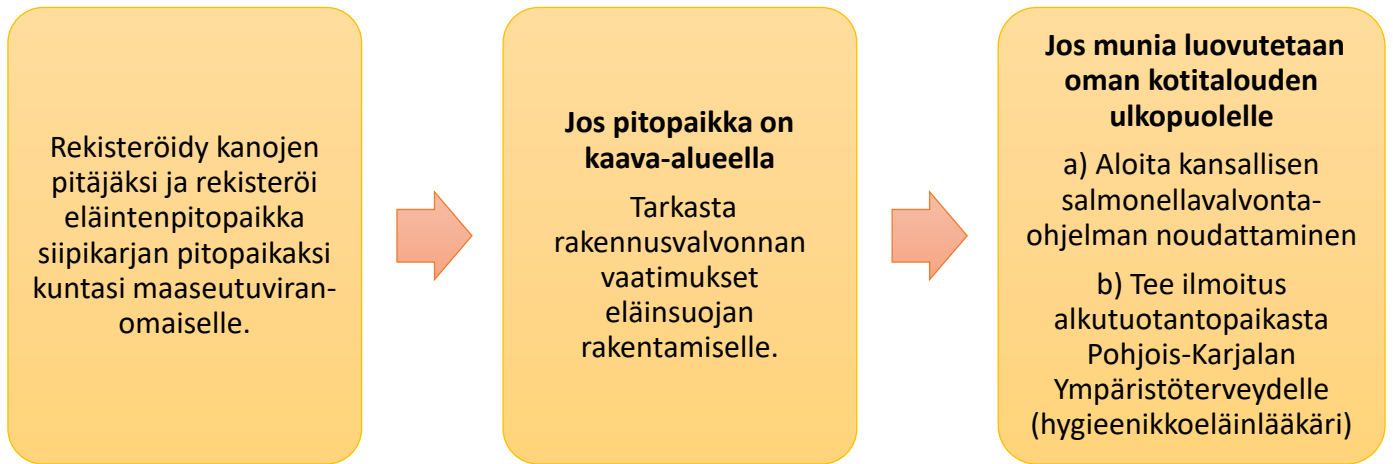


HARRASTEKANOJEN HANKKIJAN MUISTILISTA



1. Tee vaadittavat ilmoitukset maaseututoimeen ja ympäristöterveydenhuoltoon ennen toiminnan aloittamista.

- Jokaisen kanan pitäjän tulee rekisteröityä kanojen pitäjäksi ja rekisteröidä eläintenpitopaikkansa siipikarjan pitopaikaksi. Tarve muille ilmoituksille riippuu munien käytöstä ja eläinten pitopaikan sijainnista. Katso tarkemmat ohjeet ilmoitusten tekoon muistilistan lopusta.
- Tarkasta kuntasi rakennusvalvonnasta mitä lupia tai ilmoituksia tarvitset uuden kanalan rakentamiseen tai jo olemassa olevan rakennuksen muuttamiseen kanalaksi.
- Kaava-alueella on tärkeää huolehtia myös naapurisovusta. Keskustelethan lähinaapurien kanssa ennen kanojen (ja varsinkin kukon) ottamista.

2. Varo lintuinfluenssaa! Huomioi, että siipikarja tulee pitää sisätiloissa 1.3.–31.5. välisenä aikana.

- Siipikarja tulee pitää sisätiloissa lintujen kevätmuuton ajan lintuinfluenssaviruksen leviämisen estämiseksi. Tänä aikana kanat tulee suojata kosketukselta luonnonlintuihin (aidattu ja katettu tarha, verkon silmäkoko alle 25 mm).
- Mikäli kanoja pidetään ulkona ulkonapitokiellon aikana, tulee siitä tehdä kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus kunnaneläinlääkärille. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi: omistajan nimi ja yhteystiedot, lintujen laji/lajit ja lukumäärä, etäisyys lähimpiin vesistöihin ja selvitys siitä, kuinka siipikarjan suojaaminen luonnonvaraisilta vesilinnuilta toteutetaan.

3. Huolehdi kanojesi hyvinvoinnista

- Perehdy kanojen pitoon ja tutustu eläinsuojelulainsäädäntöön kanojen osalta.
- "Kana - eläinsuojelulainsäädäntöä koottuna" – opas on ladattavissa Ruokaviraston internetsivuilta: <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-suojelu-ja-kuljetus/kana-elainsuojelulainsaadantoa-koottuna.pdf>

4. Kananmunien myynti ja luovuttaminen.

- Mikäli kananmunia myydään tai luovutetaan käytettäväksi muualla kuin omassa kotitaloudessa (mm. naapurille, sukulaisille, lahjaksi), on kanalasta otettava salmonellavalvontaohjelman mukaiset näytteet säännöllisesti. Ole salmonellavalvontaohjelman aloittamisesta yhteydessä kunnaneläinlääkäriin ja tee ilmoitus alkutuotantopaikasta Pohjois-Karjalan Ympäristöterveydelle.

5. Tutustu kanojen teurastus- ja lopetusvaatimukseen ja selvitä miten kuolleen tai lopetetun kanan voi hävittää.

- Lisätietoja: Eläintenhyvinvointikeskuksen ohjeet ”Hyvä toimintatapa siipikarjan lopettamisessa – mekaaniset menetelmät”
https://www.elaintieto.fi/wp-content/uploads/2015/12/Siipikarja-HTO-mekaaniset-04_2014.pdf
- Pohjois-Karjalassa kuolleet tai lopetetut kanat saa hävittää hautaamalla, kunhan huolehditaan, että riskit ihmisten ja eläinten terveydelle sekä ympäristölle ovat mahdollisimman vähäiset (etäisyys vesistöihin ja vedenottoaikoihin, riittävä hautausvyövyys).

6. Jos suunnittelet kanojen tuontia ulkomailta, ota ajoissa selvää tuontivaatimuksista

- Kanojen tuonnille on asetettu eläintautivaatimuksia, joiden täyttymisestä tuoja on vastuussa. Mikäli tuontiehdot eivät täyty, on kyseessä oleva tuonti laitton.
- Lisätietoa tuontivaatimuksista ja -suosituksista löydät Ruokaviraston ja ETT:n internetsivuilta:
<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/>
<https://www.ett.fi/tuonti>

7. Pidä kirjaa eläimille annetuista lääkkeistä ja kuolleista.

- Omistajan on pidettävä kirjaa tuotantoeläimille annetuista lääkkeistä ja kuolleiden eläinten lukumäärästä. Lääkityskirjanpitoa on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan. Kirjanpitoa kuolleiden eläinten lukumäärästä tulee säilyttää vähintään kolmen vuoden ajan.

Rekisteröityminen kanojen pitäjäksi ja eläintenpitopaikan rekisteröiminen siipikarjan pitopaikaksi

- Eläinten pitoon ja pitopaikkoihin liittyvät ilmoitukset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle:
 - Ilmoitus toimintapaikasta
 - Ilmoitus eläintenpitotoiminnasta
- Lomakkeet löytyvät Ruokaviraston sivuilta osoitteesta <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-merkitseminen-ja-rekisterointi/>
- Lomakkeiden palautusosoitteen löydät seuraavista linkeistä:
 - Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi:
<https://maakaista.fi/joensuun-seudun-maaseutupalvelut>
 - Lieksa, Nurmes, Valtimo: <http://www.nurmes.fi/maaseutu>
 - Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi: <http://www.kitee.fi/maaseutupalvelut>
- Ruokaviraston eläintenpitäjä-, pitopaikka- ja haaskarekisterin sähköisen asioinnin sovellus löytyy osoitteesta <https://epr.ruokavirasto.fi/>. Asiointipalvelu on tilapäisesti suljettu, mutta myöhemmin rekisteröinti onnistuu myös sovelluksen kautta.

Ilmoitus alkutuotantopaikasta ja salmonellavalvontaohjelman aloittamisesta

- Lomake ilmoitukselle alkutuotantopaikasta:
<https://www.siunsote.fi/documents/393252/5173008/Ilmoitus+alkutuotantopaikasta/87aeeed8-c8e0-4b0e-97b2-fc3c73dd9ae1>
- Ilmoitus tehdään hygieenikkoeläinlääkärille, yhteystiedot yllä ja palautusohjeet lomakkeessa
- Kansallisen salmonellavalvontaohjelman mukaisista tarkastuskäynneistä sovitaan kunnaneläinlääkärin kanssa, katso: <http://www.siunsote.fi/elainlaakarit>

Kansallinen siipikarjan salmonellavalvontaohjelma

Suomessa salmonellatilanne on huomattavasti useampia EU-maita parempi, jonka vuoksi Euroopan unioniin liittymisen yhteydessä Suomelle hyväksyttiin kansallinen salmonellavalvontaohjelma. Ohjelman tavoitteena on pitää salmonellan esiintyminen tuotantoeläimissä ja niistä saaduissa elintarvikkeissa alle 1 % tasolla vuosittain. Tämä mahdollistaa Suomelle ns. erityistakuut, eli oikeudet vaatia maahantuotavalta sian, naudan- ja siipikarjanlihalla sekä kananmunilta salmonellatutkimuksia ennen maahantuontia. Hyvän salmonellatilanteen säilyttämiseksi on myös harrastekanojen salmonellavapaudesta huolehtiminen tärkeää. Salmonella voi olla peräisin rehusta tai tulla tilalle ihmisten, uusien eläimien, luonnonvaraisten eläinten tai tavaroiden mukana. Esimerkiksi pikkulinnuilla tavataan Suomessa säännöllisesti salmonellaa ja ulkoilevilla harrastekanoilla on tuotantokanoja enemmän mahdollisuuksia kontakteihin luonnonvaraisten lintujen kanssa.

Siipikarjan salmonellavalvonta-ohjelmaan kuuluu säännöllinen salmonellanäytteenotto parvesta sekä säännöllinen kunnaneläinlääkärin tekemä salmonellavalvontakäynti tilalla. Näytteenotto- ja tarkastuskäyntitiheys riippuvat munivien kanojen lukumäärästä. Alle 50 kanan parvesta tulee näytteenotto tehdä vuosittain ja joka kolmas vuosi näytteenoton suorittaa kunnaneläinlääkäri.

Lisätietoja

- Ruokaviraston sivuilta löytyy myös Muistilista kesä- ja harrastekanojen pitäjälle:
<https://www.ruokavirasto.fi/henkiloasiakkaat/lemmikki-ja-harraste-elaimet/usein-kysyttya-harraste-elainten-pidosta/muistilista-kesa--ja-harrastekanat/>
- Eläinten terveys ETT ry – Siipikarja: <https://www.ett.fi/siipikarja/>
- Siipikarjaliitto – Siipikarjan salmonellavalvonta:
<http://www.siipi.net/index.php/siipikarjaliitto/salmonellavalvonta>
- Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys, hygieenikkoeläinlääkäri Kristiina Kinnunen,
kristiina.kinnunen@siunsote.fi, puh. 013 330 8210.